

FREZOWANIE KONWENCJONALNE

podstawowe wiadomości

PLAN PREZENTACJI

DEFINICJE

1

BUDOWA FREZARKI

2

RODZAJE FREZOWANIA

3

PARAMETRY
TECHNOLOGICZNE

4

SZEROKOŚĆ
I GŁĘBOKOŚĆ
FREZOWANIA

5

NARZĘDZIA
FREZARSKIE

6

DEFINICJE

DEFINICJE

Frezowanie to jeden z rodzajów obróbki skrawaniem (wchodzącej w skład obróbki ubytkowej), w którym stosowane są narzędzia wieloostrzowe (frezy).

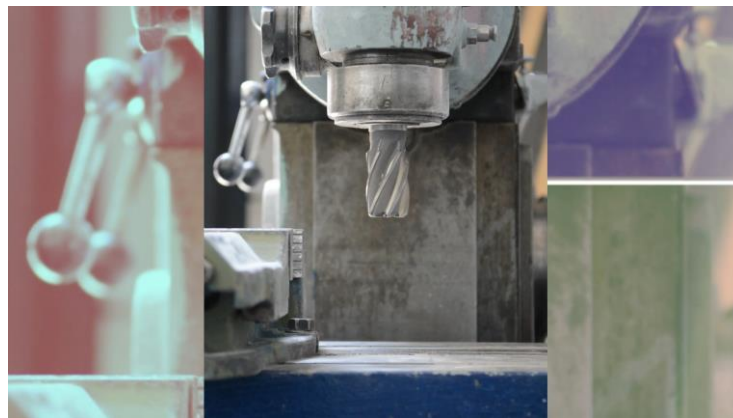

DEFINICJE

We frezowaniu wyróżniamy dwa rodzaje ruchu – **ruch główny** i **ruch posuwowy**.

Wspomniane ruchy zostały przedstawione na filmach:

Ten rodzaj obróbki wykorzystywany jest do frezowania:

- płaszczyzn
- rowków
- gwintów
- **kół zębatach**
- powierzchni kształtowych, w tym o kształtach dowolnych (powierzchnie typu free-form).

BUDOWA FREZARKI

BUDOWA FREZARKI WSPORNIKOWEJ PIONOWEJ

korpus

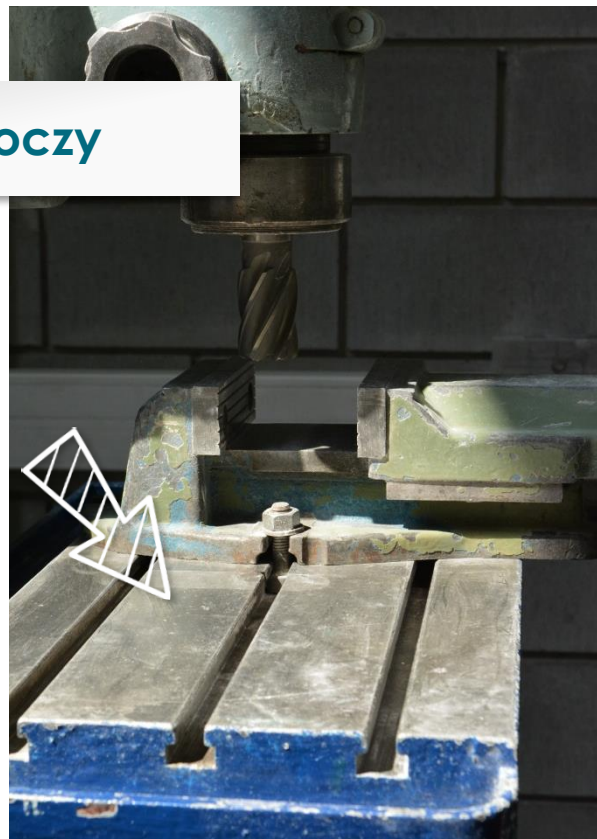
podstawa

BUDOWA FREZARKI WSPORNIKOWEJ PIONOWEJ

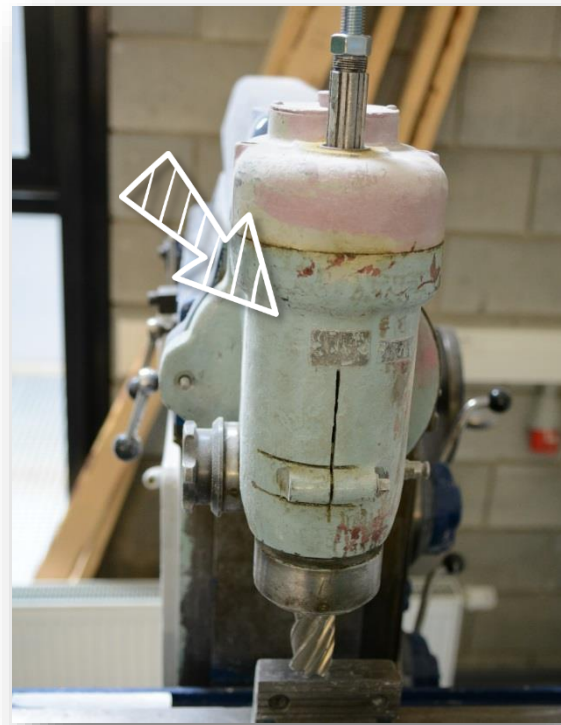
stół roboczy

BUDOWA FREZARKI WSPORNIKOWEJ PIONOWEJ

wrzeciono pionowe

BUDOWA FREZARKI WSPORNIKOWEJ PIONOWEJ

belka wspornikowa

BUDOWA FREZARKI WSPORNIKOWEJ PIONOWEJ

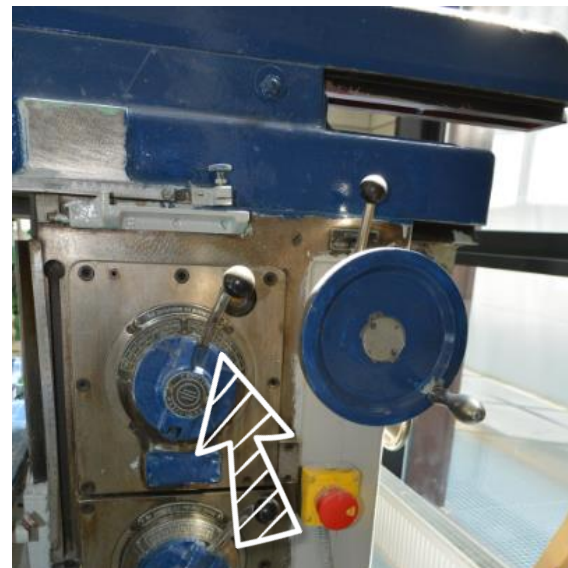
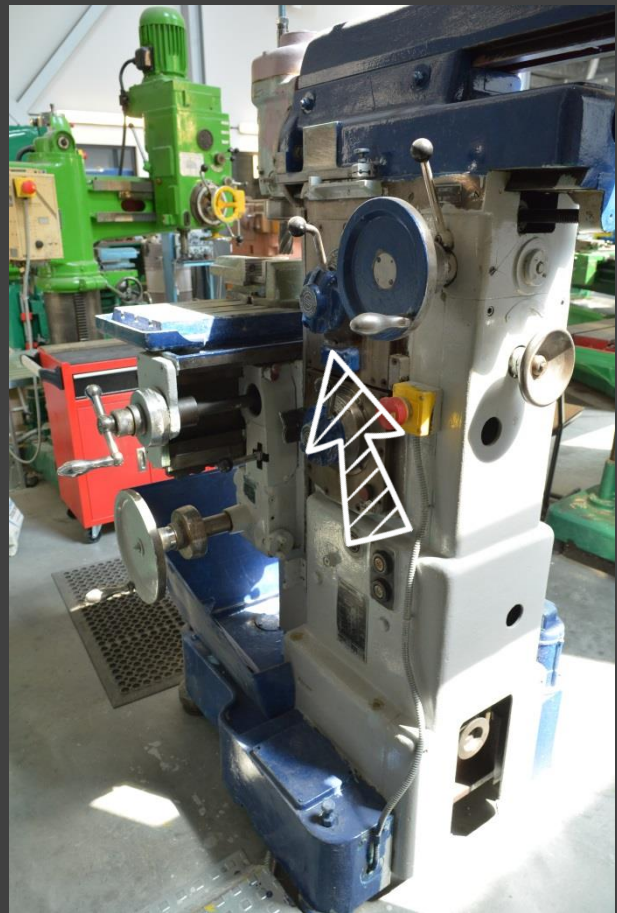
BUDOWA FREZARKI WSPORNIKOWEJ PIONOWEJ

**pokręto ręcznego posuwu
poprzecznego**

BUDOWA FREZARKI WSPORNIKOWEJ PIONOWEJ

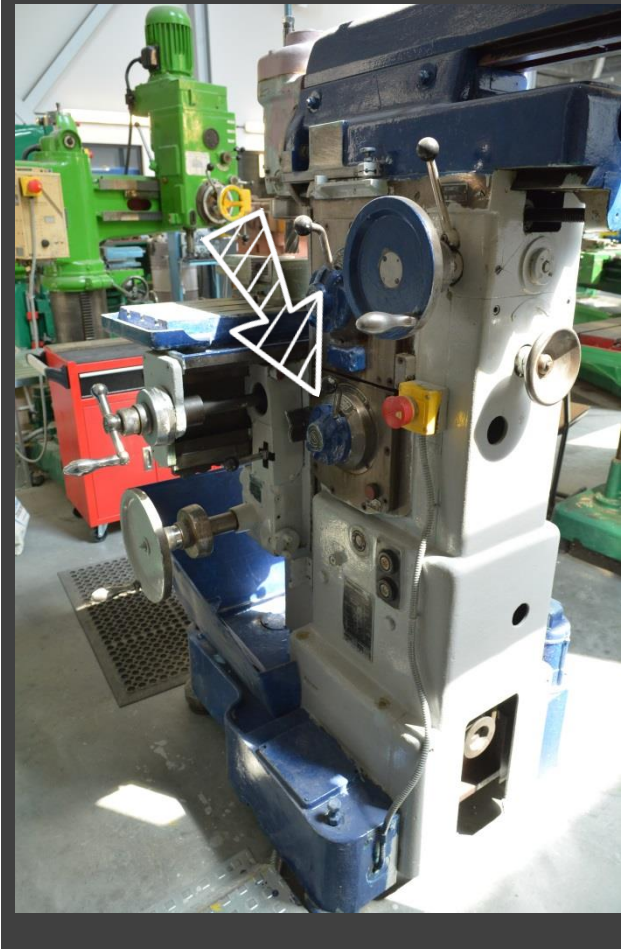

**dźwignia do ustawiania
wymaganych obrotów wrzeciona**

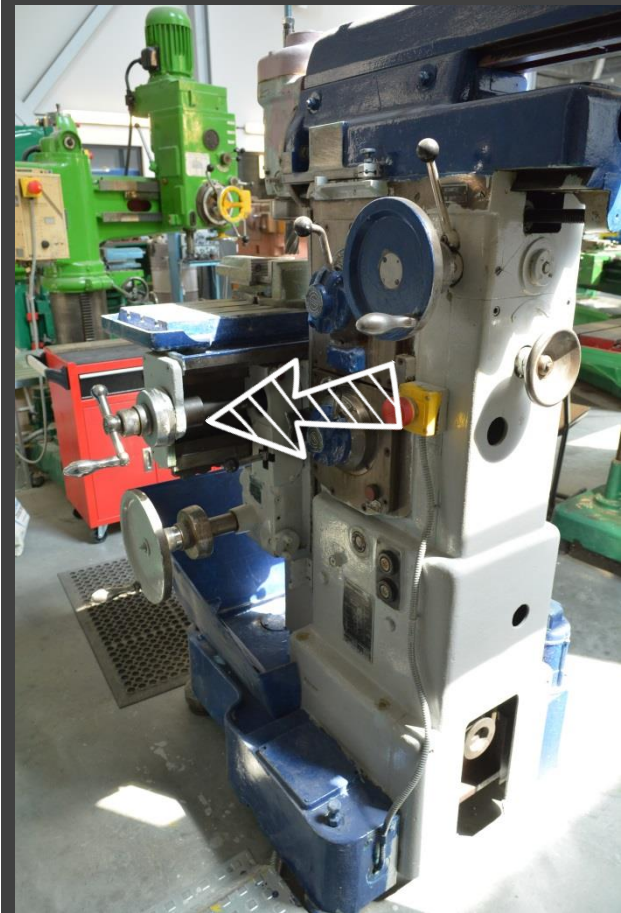
BUDOWA FREZARKI WSPORNIKOWEJ PIONOWEJ

dźwignia do wyboru posuwu

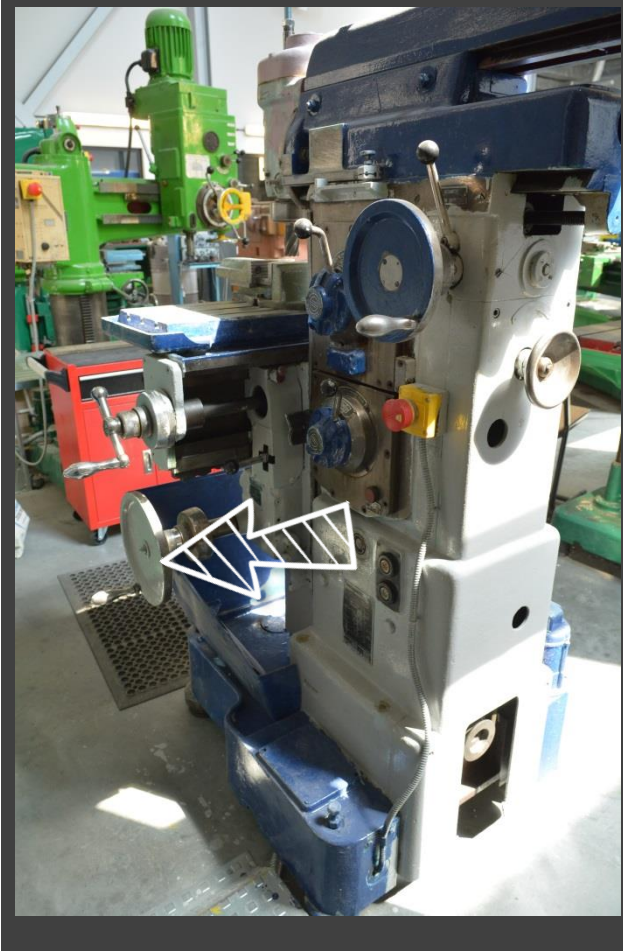

BUDOWA FREZARKI WSPORNIKOWEJ PIONOWEJ

BUDOWA FREZARKI WSPORNIKOWEJ PIONOWEJ

**pokrętko ręcznego
posuwu pionowego**

RODZAJE FREZOWANIA

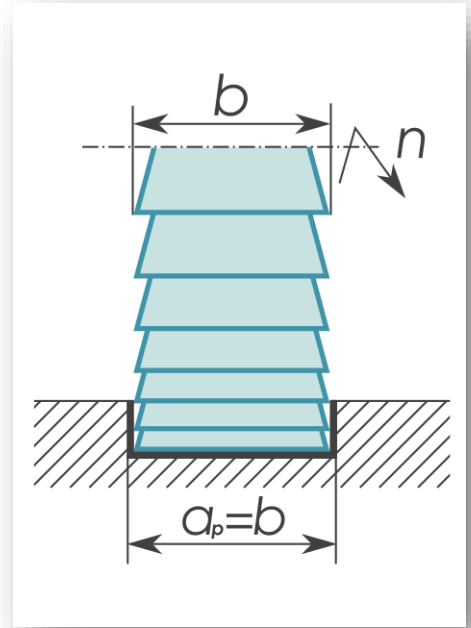

Obserwowany rozwój w zakresie zarówno samych materiałów narzędziowych, ale także układów sterowania obrabiarek czy konstrukcji frezarek, spowodował równoczesny rozwój w obszarze frezowania.

Ze względu na **kryterium technologiczne**, wyróżnia się frezowanie:

- **walcowe (obwodowe)**

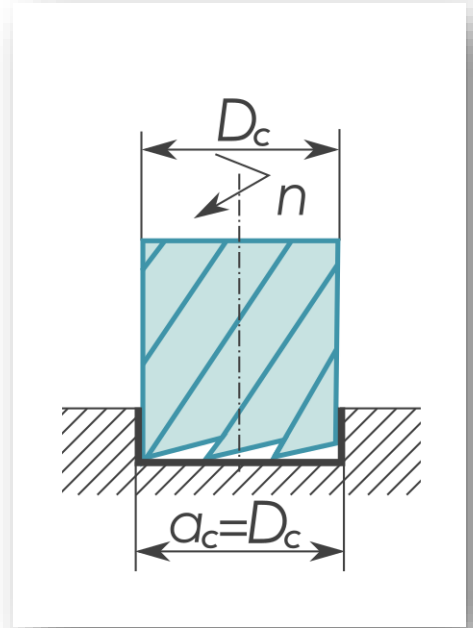

oś frezu zajmuje położenie równoległe do powierzchni obrabianej

Obserwowany rozwój w zakresie zarówno samych materiałów narzędziowych, ale także układów sterowania obrabiarek czy konstrukcji frezarek, spowodowały równoczesny rozwój w obszarze frezowania.

Ze względu na **kryterium technologiczne**, wyróżnia się frezowanie:

- **czołowe** *
(podział na kolejnych slajdach)

oś frezu zajmuje położenie prostopadłe do powierzchni obrabianej

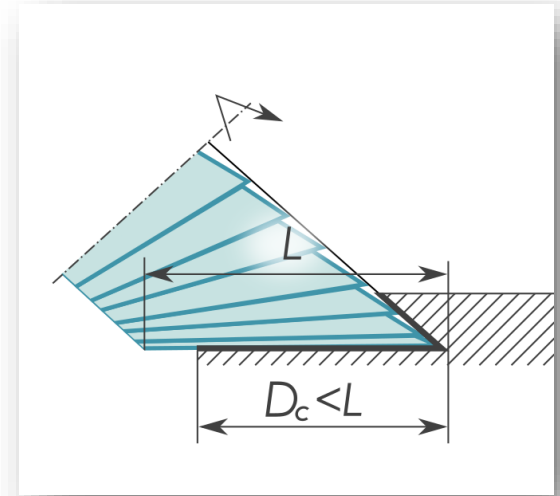

Obserwowany rozwój w zakresie zarówno samych materiałów narzędziowych, ale także układów sterowania obrabiarek czy konstrukcji frezarek, spowodowały równoczesny rozwój w obszarze frezowania.

Ze względu na **kryterium technologiczne**, wyróżnia się frezowanie:

- **skośne**

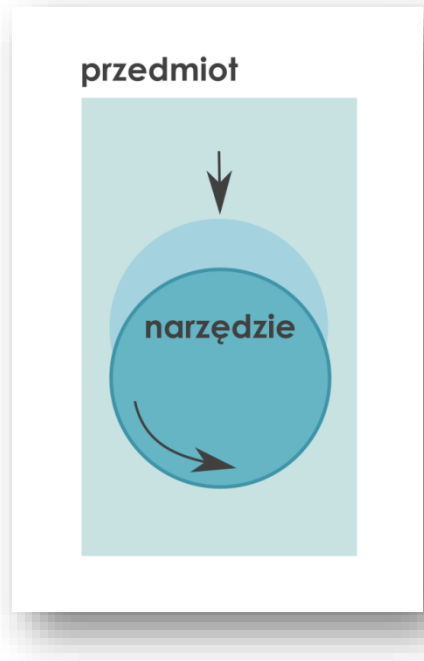
oś obrotu freza tworzy z obrabianą powierzchnią kąt pomiędzy 0° a 90°

* frezowanie czołowe

Ze względu na ustawienie osi narzędzia względem przedmiotu obrabianego wyróżnia się frezowanie:

- **pełne**

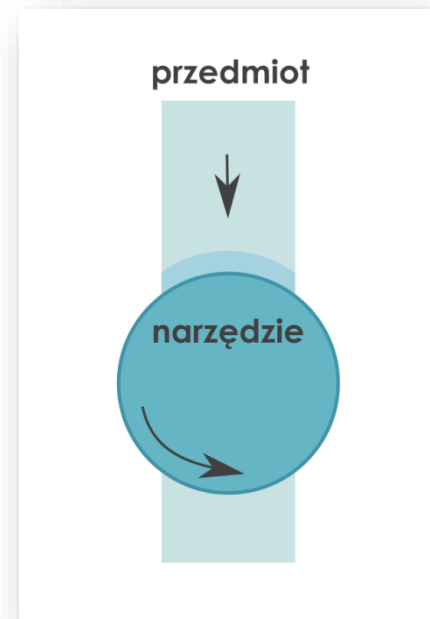
szerokość frezowania
równa wartości
średnicy narzędzia

* frezowanie czołowe

Ze względu na ustawienie osi narzędzia względem przedmiotu obrabianego wyróżnia się frezowanie:

- **niepełne symetryczne**

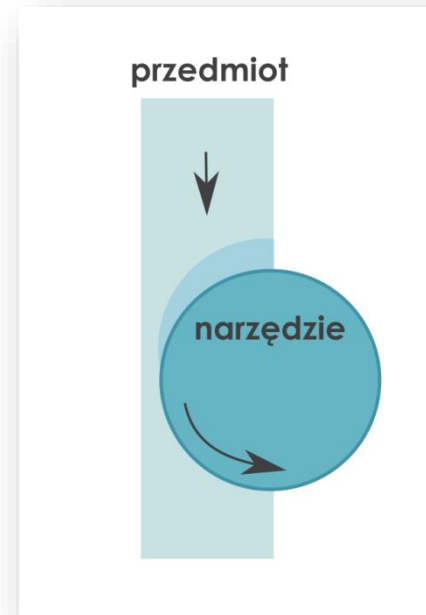
szerokość frezowania
mniejsza od średnicy
narzędzia,
ustawienie narzędzia
względem przedmiotu
obrabianego symetryczne

* frezowanie czołowe

Ze względu na ustawienie osi narzędzia względem przedmiotu obrabianego wyróżnia się frezowanie:

- **niepełne niesymetryczne**

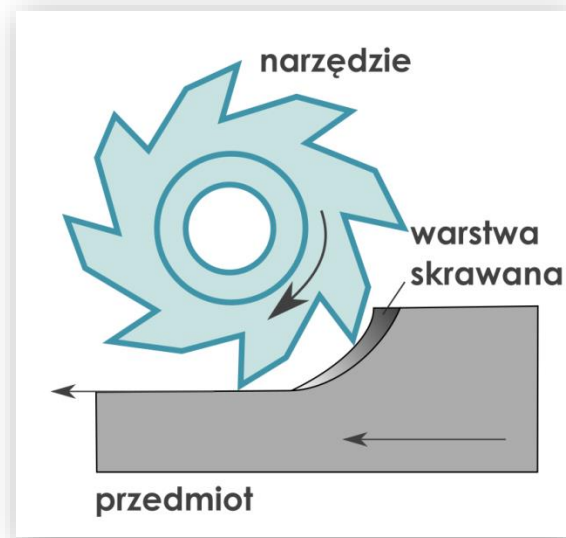
szerokość frezowania
mniejsza od średnicy
narzędzia,
ustawienie narzędzia
względem przedmiotu
obrabianego niesymetryczne

Ze względu na **podział kinematyczny**, rozróżnia się:

- **frezowanie współbieżne**

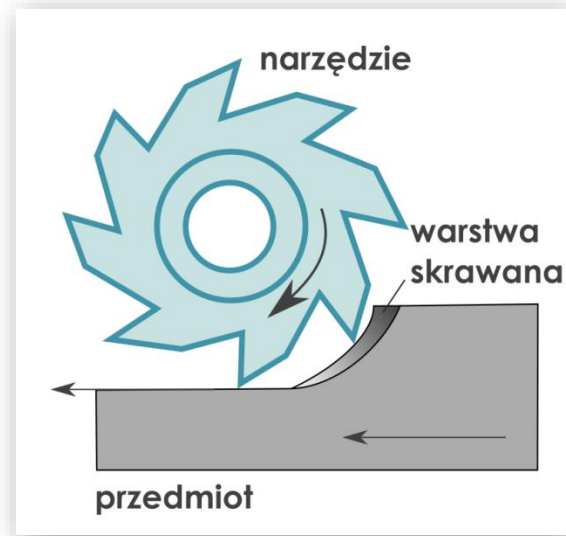

- kierunek ruchu przedmiotu obrabianego zgodny z kierunkiem pracy ostrzy narzędzia
- grubość warstwy skrawanej jest największa na początku pracy ostrza i zerowa na końcu pracy

Ze względu na **podział kinematyczny**, rozróżnia się:

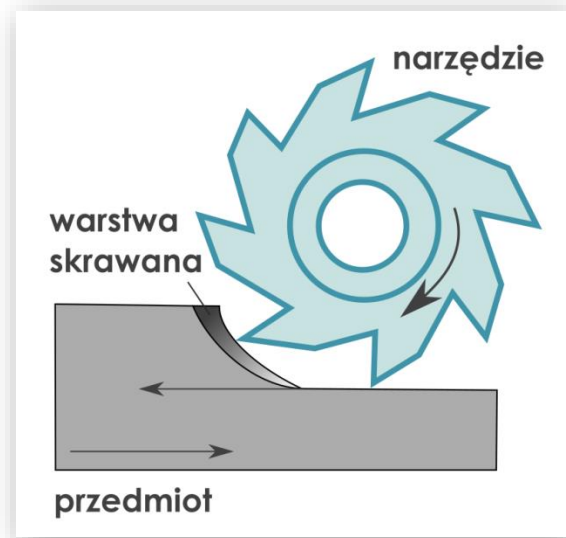
- **frezowanie współbieżne**

- ryzyko nadmiernej grubości wiórów i wyłamania przeciążonego ostrza narzędzia
- + nie występuje zjawisko tarcia krawędzi skrawającej o powierzchnię obrobioną przed rozpoczęciem skrawania

Ze względu na **podział kinematyczny**, rozróżnia się:

- **frezowanie przeciwbieżne**

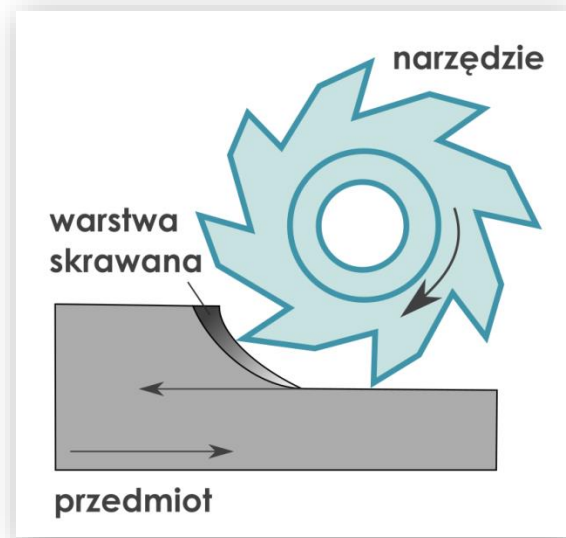

- kierunek ruchu przedmiotu obrabianego przeciwny do kierunku pracy ostrzy narzędzia
- grubość warstwy skrawanej rośnie od zera do wartości maksymalnej

Ze względu na **podział kinematyczny**, rozróżnia się:

- **frezowanie przeciwbieżne**

- gromadzenie się wióra przed frezem, (negatywny wpływ na chłodzenie)

+ powierzchnia obrabiana może mieć zróżnicowaną geometrię lub być ulepszona cieplnie

PARAMERTY TECHNOLOGICZNE

Podstawowe parametry technologiczne opisują poniższe wzory:

1 Prędkość skrawania v_c

$$v_c = \frac{\pi \cdot d \cdot n}{1000} \left[\frac{m}{min} \right]$$

d [mm] – średnica freza

n [obr/min] – prędkość obrotowa freza

Podstawowe parametry technologiczne opisują poniższe wzory:

Posuw **f**

$$f = f_z \cdot z \left[\frac{\text{mm}}{\text{obr}} \right]$$

f_z [mm/ostrze] – posuw na jedno ostrze freza

z [-] – liczba ostrzy freza

Podstawowe parametry technologiczne opisują poniższe wzory:

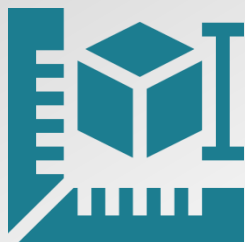
v_f Prędkość posuwu **v_f**

$$v_f = f \cdot n \left[\frac{\text{mm}}{\text{min}} \right]$$

f [mm/obr] – posuw freza

n [obr/min] – prędkość obrotowa

SZEROKOŚĆ
I GŁĘBOKOŚĆ
FREZOWANIA

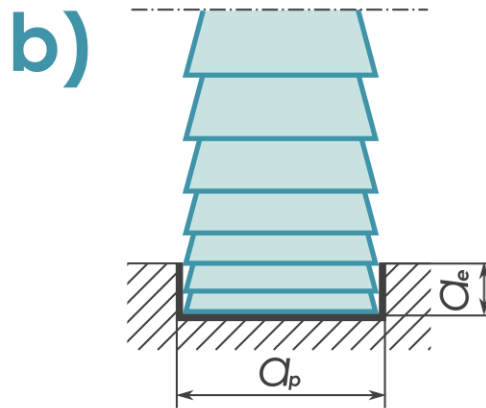
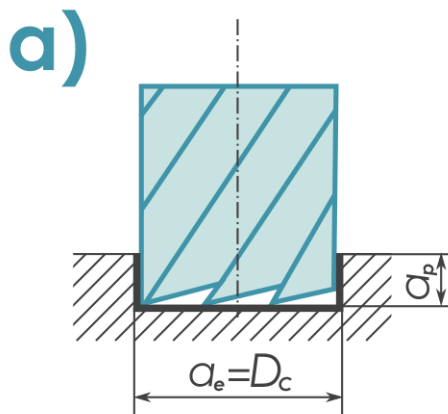
5

Interpretowanie szerokości (a_e) i głębokości (a_p) frezowania uzależnione jest od zastosowanego frezu.

Na przedstawionym poniżej rysunku, dla frezowania czołowego (a) szerokość skrawania (a_e) jest równa średnicy zastosowanego frezu (D_c).

NARZĘDZIA FREZARSKIE

Frezy są narzędziami wieloostrzowymi.

Stosuje się je do obróbki rowków, płaszczyzn, a także powierzchni kształtowych.

Należą do grupy narzędzi o najbardziej zróżnicowanej geometrii i kształtach.

Znanych jest wiele kryteriów ich podziału – możemy je dzielić np. ze względu na budowę (jednolite, składane) czy materiał ostrza.

Podział frezów ze względu na **kształt**:

- walcowy
- czołowy
- walcowo-czołowy
- tarczowy
- kątowy
- kształtowy

Podział frezów ze względu na **kształt**:

- **walcowy**
- czołowy
- walcowo-czołowy
- tarczowy
- kątowy
- kształtowy

Podział frezów ze względu na **kształt**:

- walcowy
- **czołowy**
- walcowo-czołowy
- tarczowy
- kątowy
- kształtowy

Podział frezów ze względu na **kształt**:

- walcowy
- czołowy
- **walcowo-czołowy**
- tarczowy
- kątowy
- kształtowy

Podział frezów ze względu na **kształt**:

- walcowy
- czołowy
- walcowo-czołowy
- **tarczowy**
- kątowy
- kształtowy

Podział frezów ze względu na **kształt**:

- walcowy
- czołowy
- walcowo-czołowy
- tarczowy
- **kątowy**
- kształtowy

Podział frezów ze względu na **kształt**:

- walcowy
- czołowy
- walcowo-czołowy
- tarczowy
- kątowy
- **kształtowy**

Podział frezów ze względu na **kształt** (ciąg dalszy):

- do gwintów
- modułowy
- ślimakowy
- trzpieniowy
- palcowy
- krążkowy

Podział frezów ze względu na **kształt** (ciąg dalszy):

- do gwintów
- **modułowy**
- ślimakowy
- trzpieniowy
- palcowy
- krążkowy

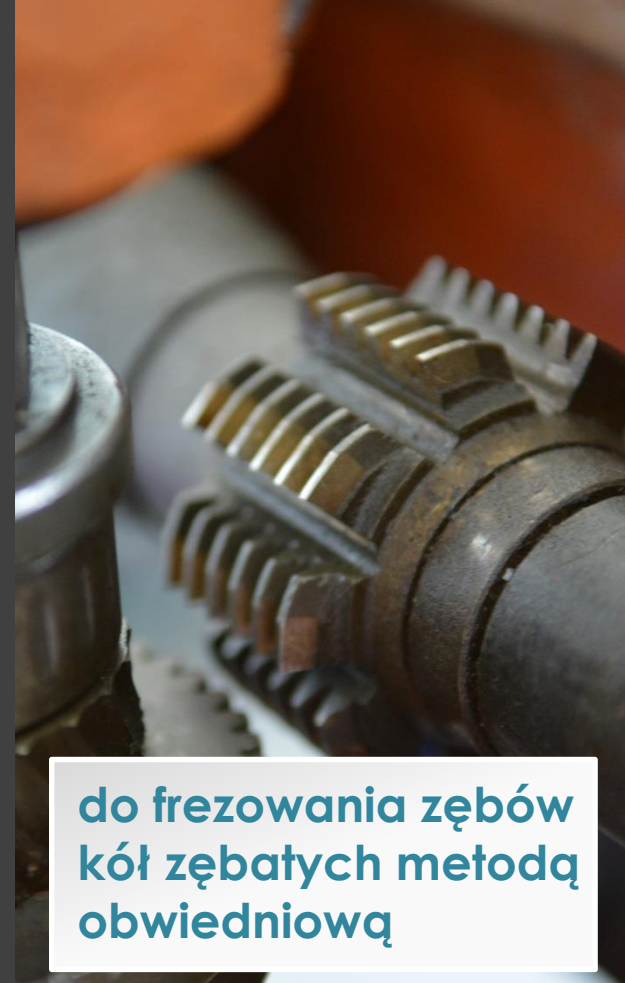
do frezowania zębów
kół zębatych

Podział frezów ze względu na **kształt** (ciąg dalszy):

- do gwintów
- modułowy
- **ślimakowy**
- trzpieniowy
- palcowy
- krążkowy

do frezowania zębów
kół zębatych metodą
obwiedniową

Podział frezów ze względu na **kształt** (ciąg dalszy):

- do gwintów
- modułowy
- ślimakowy
- **trzcieniowy**
- palcowy
- krążkowy

Podział frezów ze względu na **kształt** (ciąg dalszy):

- do gwintów
- modułowy
- ślimakowy
- trzpieniowy
- **palcowy**
- krążkowy

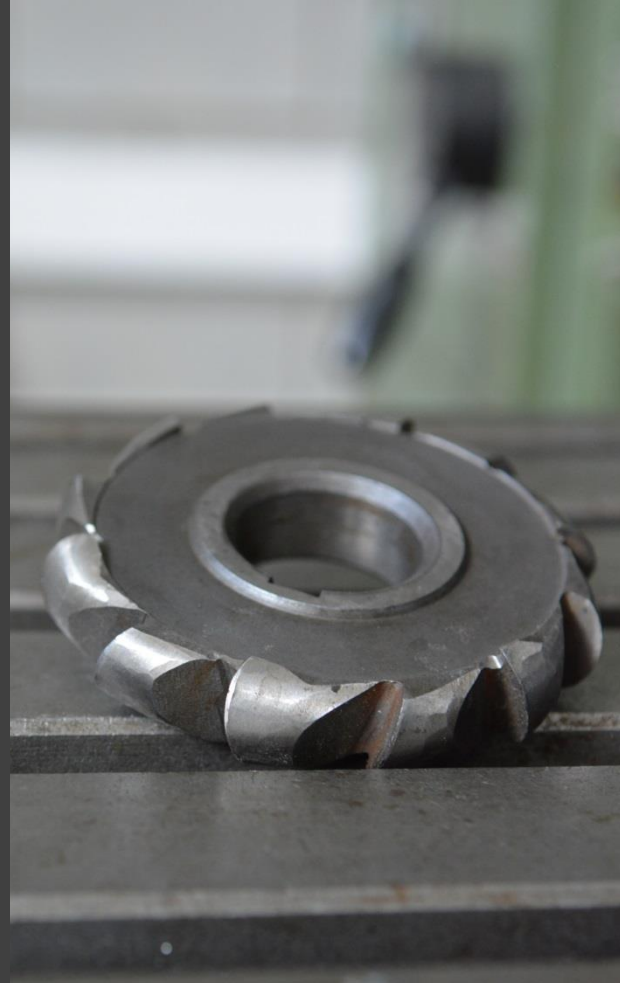

Podział frezów ze względu na **kształt** (ciąg dalszy):

- do gwintów
- modułowy
- ślimakowy
- trzpieniowy
- palcowy
- **krążkowy**

BIBLIOGRAFIA

- Olszak W.: *Obróbka skrawaniem*. WNT, 2017 .
- Storch B.: *Podstawy obróbki skrawaniem*,
Wydawnictwo Politechniki Koszalińskiej, 2001.
- Zaleski K., Matuszak J.: *Podstawy obróbki ubytkowej*.
Wydawnictwo Politechniki Lubelskiej, 2016.

FREZOWANIE KONWENCJONALNE

podstawowe wiadomości

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

POLITECHNIKA LUBELSKA
Katedra Podstaw Inżynierii Produkcji
mgr inż. Ewelina Kosicka

Projekt „Politechnika Lubelska – Regionalna Inicjatywa Doskonałości”
– finansowany ze środków Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Ministerstwo
Nauki
i Szkolnictwa
Wyższego

